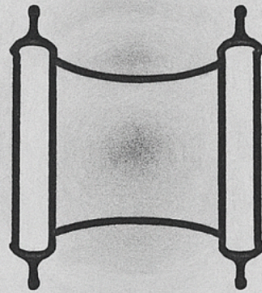

בס"ד

**Rabbi Menachem Mendel
of Horodak
Shabbos Teshuvah**

Dedicated To:

אילנה דבורה בת שרה מרים

May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Shabbos Teshuvah

Introduction

Rabbi Menachem Mendel of Horodok (also known as Vitebsk, 1730–1788) was one of the foremost disciples of the Maggid of Mezritch and among the first leaders to bring Chassidus to the Land of Israel, where he lived with a group of disciples in Tiberias. His teachings often focus on the refinement of the soul through faith, longing for God, and the transformation of darkness into light. The discourse we are summarizing deals with the theme of Shabbos Teshuvah, exploring the balance between intellect and faith, the role of judgments and mercy, and the way tzaddikim transform barriers into pathways of Divine perception.

Shabbos Teshuvah. “Return, Yisrael, until Hashem your G-d, for you have stumbled in your iniquity” (Hoshea 14:2).

שַׁבַּת תְּשׁוּבָה "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי (כְּשִׁלְתָּ בַעֲוֹנֶיךָ" (הוֹשֵׁעַ יֵד, ב

Our Sages said (Rashi on Bereishis 1:1): “In the beginning, G-d created” – initially it arose in thought to create the world with the attribute of judgment, but He saw the world would not endure, so He combined the attribute of mercy, as it is written (Bereishis 2:4): “On the day that Hashem Elokim made earth and heavens.”

הִנֵּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (רש"י בראשית א, א):
 "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים" -בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
 לְבְרֵאשִׁית הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, וְרָאָה שֶׁאֵין הָעוֹלָם מְתַקְנִים
 בּוֹ, עָמַד וְשִׁתַּף מִדַּת הַרַחֲמִים וְכוּ', כְּמֵאמֶר (בראשית
 "ב, ד): "בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם

And our Sages said: “A righteous one lives by his faith” (Chavakuk 2:4). The righteousness of the tzaddik is his longing for faith, for all his joy and desire is to bring satisfaction to his Maker, “the Creator of the ends of the earth... there is no searching His understanding” (Yeshayahu 40:28), and only through faith that there is One Who creates all (ibid. 45:7).

וְהִנֵּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: "צַדִּיק בְּאֵמוּנָתוֹ יִחְיֶה"
 (חבְּכוּק ב, ד), כִּי צְדָקַת הַצַּדִּיק הִיא תְּשׁוּבַת הַשְּׁגָתוֹ
 אֶל הָאֱמוּנָה, שֶׁהָרִי כֹל יִשְׁעוֹ וְחִפְצוֹ שֶׁל צַדִּיק -
 לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְקוֹנוֹ ה"בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ וְכוּ'
 וְאֵין חֶקֶר לְתַבּוּנָתוֹ" (ישעיהו מ, כח), כִּי אִם בְּאֵמוּנָה
 "שִׁישׁ אֶחָד בּוֹרֵא הַכֹּל (שם מה, ז

And if he cannot comprehend even the edges of His ways, how will he know to bring satisfaction before Him? Therefore the soul of the tzaddik longs to know Hashem in all His ways and to serve Him with that knowledge, as it is written (Divrei HaYamim I 28:9): “Know the G-d of your father and serve Him.”

וְאִם אֵינוֹ מְשִׁיג אֶפְלוֹ לְקְצוֹת דְּרָכָיו אֵיכָה יַדַּע -
 לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו, לְכוּן כְּלָתָה נַפְשׁ הַצַּדִּיק לְדַעַת
 אֶת ה' בְּכָל דְּרָכָיו וּלְעַבְדָּהוּ עַל אוֹתוֹ יְדִיעָה, כְּמֵאמֶר
 (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כח, ט): "דַּע אֶת אֱלֹהֶיךָ אֲבִיךָ
 וְעַבְדָּהוּ".

Menachem Mendel of Horodak Pri Ha'Eretz Shabbos Teshuvah

Now, it is clear and true: if the guilty were struck and punished by judgment immediately after their sin, and likewise if reward for good were given to the righteous immediately that day, then free choice would be nullified. For he would be struck on his head and compelled to act only in good deeds.

הנה על פי פשוט ואמת, שאם היו מפין ועונשין מן הדין לחיבים תכף אחר עשותם המזממה (ירמיה יא, טו), וכמו כן משלמים שכר טוב לצדיקים על מעשיהם הטובים תכף באותו יום, כמו שהאמת והשכל מחלב, הנה מתבטל הבחירה שהרי מפין על קדקדו ומכרח במעשים טובים.

But in truth, faith is always above reason – not yet grasped by intellect. The tzaddik who grows in comprehension: what began as faith without grasp, through service and self-sacrifice becomes understanding, justice, and righteousness. Then his faith is lifted beyond, endlessly.

אבל באמת האמונה לעולם למעלה מן השכל – שעדיין אין השכל משיגו. והנה הצדיק המתגדל בהשגת גדלת הבורא – מה שהיה לו מתחלה לאמונה, נעשה אצלו בשכל ובמסירות נפש, וממילא תגביה אמונתו לעולם.

And after he attains this, he returns — for it has no end. For faith is in the Infinite: "By his faith he shall live" forever. As it says (Bereishis 15:6): "And he believed in Hashem, and He considered it to him as righteousness" — meaning faith attained, becoming eternal merit.

ואחרי ששיג – חוזר, כי דבר זה אין לו סוף, שהרי האמונה באין סוף – "באמונתו יחיה" לעולם. וזהו (בראשית טו, ו): "והאמן בה' ויחשבה לו צדקה" – השגת האמונה נעשית לו לצדקה לעולם.

By nature, when one tries to gaze at something bright or distant, he narrows the eye so vision can pierce coverings until it sees. So too, our Sages said (Tehillim 102:1): "A prayer of the afflicted when he faints" — only through the wrapping of poverty. David made himself poor, lowly, struck, and burdened with all sufferings (Zohar Vayishlach 168b; Pekudei 232b).

ועל דרך הטבע, כשאדם מכון להסתכל בדבר בהיר או מרחוק, מכסה העין לבקע המסכים עד ששיג. ועל דרך זה אמרו (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטוף" – דוקא בעטיפת עני (זוהר וישלח קסח, ב). וגם דוד המלך עליו השלום – שוי גרמיה עני ואביון, דפא ושפל, גיוע ומגנה בכל יסורי עולם ((זוהר פקודי רלב, ב).

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Shabbos Teshuvah

For they are strong judgments — concealment of the highest level, as it is written (Devarim 31:18): "And I will surely hide," and "a God who hides" (Yeshayahu 45:15) in these judgments. As is known, "there is none else besides Him" (Aleinu). Through these coverings, the tzaddik can gaze at the brightness and truth of the light.

פי הם גבורות ודינים החזקים – סתר המדרגה העליונה, כמו שכתוב (דברים לא, יח): "ואגבי הסתר" וגו', והוא "אל מסתתר" (ישעיה מה, טו) בדינים אלו, כידוע שאין בלתו ואפס זולתו (עלינו לשבח). ועל ידי המסכים וסתר עליון, הצדיק מסתכל בבהירות האור.

So is the path of the tzaddikim: through true self-sacrifice, which is pure judgment, they can reach the supernal light.

וכן דרך הצדיקים – על ידי מסירת נפשם באמת, ושהוא דין גמור, יוכלו להשיג אור עליון.

So says the Zohar (Shelach 168a): "Wood that does not burn, they strike." Meaning, if what one attains does not ignite him with light, then his eyes turn to faith — what he cannot grasp. Therefore "they strike him" with judgments and coverings that conceal His Face. From there "he looks upon the face of the wasteland" (Bamidbar 21:20) — through those coverings.

והם דברי הזוהר (שלח קסח, א): "אעא דלא דליק מבטשין ביה". פרוש "דלא דליק" – מה שמשגי אינו אור לו, ועינו לאמונה – מה שאינו משיג. לכן "מבטשין ביה" בדינים ומסכים המסתירים סתר פניו. ומשם "נשקפה על פני הנשימון" (במדבר כא, כ). דרך המסכים

And this is what our Sages said: "At first it arose in thought to create the world with judgment." This is a ruling in practice, applying in every generation: at first He conceals, in order that tzaddikim by their thought elevate judgment to gaze, as in "On the day that Hashem God made" (Bereishis 2:4).

וזהו אמרו רבותינו: "מתחלה עלה במחשבה לברא העולם במדת הדין". זה הלכה למעשה, ונוהג תמיד בכל דור: מתחלה – מסתיר, כדי שיעלו הצדיקים במחשבתם מדת הדין להסתכל. "ביום עשות ה' אלקים" וגו'.

"He saw the world could not endure" — for comprehension alone cannot sustain the world, only faith above. This is the "joining of mercy."

וזהו: "ראה שאין העולם מתקיים" – שאין השגה קיים העולם כי אם האמונה שלמעלה, והוא ה"שתוף" מדת הרחמים" וגו'.

Or one may say: before creation, in Divine perception, there is no choice or existence, only like a flash (Tehillim 144:6). Hence, "He saw the world could not endure."

או יאמר: דברים אלו – השגת אלוקות שקדם הבריאה, שם אין בחירה ועמידה, רק כרוק ברוק ("תהלים קמד, ו). וזהו: "ראה שאין העולם מתקיים

Menachem Mendel of Horodak Pri Ha'Eretz Shabbos Teshuvah

The tzaddikim elevate in this thought all severities — sweetening judgments at their root, above creation and time, in simple mercy, "abundant kindness" (Shemos 34:6).

הנה צדיקים מעלים במחשבה זו כל הגבורות, ומתיקת הדינים בשרשם למעלה מסדר הבריאה והזמנים, שהם רחמים פשוטים – "ורב חסד" (שמות לד, ו).

For these tzaddikim, no distinctions of judgment or mercy are sensed. All faces join, receiving upon themselves, to perceive the truth of the light, to gaze through that veil upon His Face.

שאין המדות נכרים אצל הצדיקים, דין ורחמים, וכל אפיו שרין מקבלים על עצמן כדי להשיג אמתות האור, ולהסתכל דרך המסך אל פניו.

So said our Sages (Bereishis Rabbah 1:5): "Israel arose in thought first." Thus, "Return, Israel, to Hashem your God" — return to that primal thought before creation, where all faces dwell and attributes are nullified in "abundant kindness." There knowledge unites with holiness, where there is no forgetfulness or failure. Therefore: "Return, for you have stumbled in your sin."

וכן אמרו רבותינו (בראשית רבה א, ה): "ישׂראל עלו במחשבה תחלה". וזהו: "שובה ישׂראל עד ה' אלקיך" — לשוב אל תחלת המחשבה קדם הבריאה, שכל אפיו שרין ובטול המדות דין ורחמים בשרשם "רב חסד". שהוא מקום שהדעת מחבר מחברת הקדש, ואין שכחה וכשלון שולט שם. לכן: "שוב מה שפשלת בעונך".

Or it may be said: the sin becomes for them as unintentional, and even more — it becomes a complete permit.

או יאמר: שהעון נעשה אצלם שוגג, ויותר מזה — שנעשה התר גמור.

As our Sages said (Yoma 86b): "If one transgressed and repeated it, it becomes permitted to him."

כאשר אמרו רבותינו ז"ל (יומא פו, ב): "עבר ונשנה" — התרה לו.

Thus all aspects to them — prohibition and permission — are blurred. Therefore they must return to Hashem their God.

וכל אפיו שרין אצלם אסור והתר. על דרך זה צריכים לשוב עד ה' אלקיהם.

This is the union of judgment and mercy — life and peace upon all Israel, Amen, Selah.

שהוא שתוף מדת הדין ורחמים, וחיים ושלום על כל ישׂראל אמן סלה.

[NOTE Summary

The discourse opens with the verse "Return, Israel, to Hashem your God, for you have stumbled in your sin" (Hoshea 14:2). It explains that while the world was initially intended to be governed by strict judgment, God saw it could not endure this way and introduced mercy. This balance teaches that faith stands higher than reason, for the mind cannot grasp God's essence — it is only faith that sustains creation.

The tzaddik constantly strives to transform faith into comprehension through service and self-sacrifice, but as soon as one level is grasped, faith leaps higher, remaining endless. This is the meaning of "the righteous shall live by his faith." Faith is eternal, stretching beyond all intellect, becoming righteousness and merit.

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Shabbos Teshuvah

Judgments and concealments, though appearing as obstacles, are actually coverings through which the tzaddik peers at the true light. By mesirus nefesh, the tzaddik can sweeten judgments at their root, elevating them to the source of mercy that precedes creation. Thus the words of Chazal, "Israel arose in thought," mean that the ultimate return is to the primal Divine thought before creation — the place of abundant kindness, beyond good and harsh distinctions. Teshuvah, therefore, is not merely repairing sin but returning to this higher source, where unity, mercy, and infinite light prevail.

Practical Takeaway

Teshuvah is not limited to correcting mistakes; it is about rising above intellect and cleaving to faith. A Jew should not despair when faced with concealment or struggle. Rather, he must realize that barriers are meant to be pierced — they are coverings that allow the soul to access deeper Divine truth. In our daily lives, when mitzvos feel heavy or faith feels obscured, one should push with perseverance, knowing that every act of mesirus nefesh sweetens judgments and draws down mercy, life, and peace.

Chassidic Story

When Rabbi Menachem Mendel of Horodok ascended to Eretz Yisrael, he and his disciples faced enormous hardships — poverty, illness, and hostility. Despite this, he wrote letters filled with encouragement, teaching that even great concealments are meant to awaken deeper faith. Once, when asked how he could bear such suffering, he replied: *"If my faith were dependent on comfort, it would not be faith. But because it is beyond all reason, it lifts me above suffering, straight to Hashem Himself."* His disciples reported that during those difficult years, he would often break into joyful song, saying that in the very darkness, he felt closest to the light of God. (See *Pri HaAretz*, introduction).

END NOTE]